

ЕМОТИВНИЙ ПРОФІЛЬ РАДОСТІ В УКРАЇНСЬКІЙ ФРАЗЕМІЦІ

У статті визначено специфіку емотивного профілю радості в українській фраземіці. Об'єктом виступає базова емоція радості, а предметом постають фраземи на позначення радості. Описано фізіологічні та поведінкові компоненти радості, зафіксовані у фраземіці, з опертям на особливості невербального кодування радості та встановленням складників емотивного профілю радості як фрагмента емотивної картини світу українця.

Ключові слова: базова емоція, емотивна картина світу, радість, фразема, невербальне кодування.

Сучасні фраземні студіювання визначаються підвищенням інтересу до емотивної сфери людини (див. [4; 5; 7; 8; 10; 11]), оскільки важливість емоцій мотивована винятково їхньою оцінною функцією (відображення суб'єктивного ставлення людини до себе й довкілля), що безпосередньо пов'язана з процесом отримання індивідуального життєвого досвіду. Під емоцією розуміємо суб'єктивну реакцію людини на вплив внутрішніх і зовнішніх подразників, що виявлювана в діапазоні «задоволення – незадоволення», який репрезентує узагальнену диференціацію «позитивне – негативне». До кваліфікаційних ознак емоції зараховуємо також: функцію фізіологічно збудливої ситуації, її оцінки та ставлення суб'єкта до цієї ситуації (за К. Ізардом [3, с. 17]); відображення не тільки в особливостях поведінки, манери, ставленні до оточуючих, виразі обличчя, але і в мовному вираженні (за Ст. Шиблзом [12, с. 27]).

Емотивна картина світу в українській фраземіці визначається фіксуванням фундаментальних емоцій К. Ізарда (зацікавлення, радість, здивування, збентеження, гнів, презирство, сором, страждання, страх) із домінуванням складних негативнооцінних емотивних профілів (наприклад, гнів / обурення, злість, роздратування, незадоволення, лють; сором / гризота, незручність, збентеження, ніяковість; здивування / нерозуміння, тривога, неспокій; страх / моторошність, переляк; презирство / зневага, образа тощо) та фразем із дифузною оцінкою (наприклад, радість / злість / докір; гнів / радість; гнів / радість / збудження; гнів / здивування / безтямність тощо) [6], що посилює значущість контексту в рамках студіювання. Установлення специфіки емотивного профілю радості в українській

фраземіці досі не поставало предметом окремої розвідки, що зумовлює актуальність та визначає мету статті.

Об'єктом дослідження виступає базова емоція радості. Предметом постають фраземи на позначення радості, дібрані шляхом суцільного обстеження з академічного словника фразеологізмів української мови. Основними методами дослідження є методи компонентного аналізу фраземи та параметричного аналізу семантичної структури фраземи.

Наукова новизна статті зумовлена тим, що вперше описано фізіологічні та поведінкові компоненти радості, зафіксовані в українській фраземіці, з опертям на особливості невербального кодування та встановленням складників емотивного профілю радості.

Теоретичне значення студіювання полягає в створенні цілісного й об'єктивного профілю радості у фраземіці як фрагмента емотивної картини світу українця. Результати дослідження можуть знайти практичне використання у вишівських курсах із сучасної української мови, комунікативної та психолінгвістики тощо.

Радість – позитивна емоція, що виражається в гарному настрої та відчутті задоволення. Як і інші базові емоції, радість – тимчасове переживання (тривалим відчуттям радості є щастя) [2]. Радість – це здебільшого не прямий наслідок дій людини, а побічний продукт прагнення мети, тобто радість не можна запланувати і досягти її навмисно, не можна поставити перед собою ціль – відчувати радість – і отримати її свідомим зусиллям [1, с. 29-32]. Людина може ставити перед собою цілі, досягнення яких буде супроводжуватися переживанням радості. Феноменологія радості, за спостереженнями психологів, визначається: 1) збільшенням здатності індивіда пізнати й оцінити світ; 2) супроводом почуття сили й енергетичного підйому; 3) звільненням від негативної стимуляції.

В українській мові зафіксований виразний опис фізіологічних і поведінкових компонентів радості за допомогою кінематичних фразем. З огляду на функційне навантаження невербальних одиниць як прототипів фразем і відповідно до їх семантичної класифікації, в емотивному профілі радості виокремлюємо:

1) мімічні (зміна кольору обличчя): *кров ударила в лице (в обличчя, до лица і т. ін.)* ('хто-небудь перебуває в стані сильного хвилювання, збудження і т. ін.');

лице (обличчя) горить ([аж] паши́ть) ('хтось почервонів, дуже червоний з якоїсь причини') (контексти 1-2):

(1) Серце [Сеспеля] переповнилось радістю, *в лице вдарила гаряча кров*, очі засяяли (Ю. Збанацький);

(2) То говорив Грицько... Очі в нього грали, *лице радістю паши́ло* (Панас Мирний);

2) миремічні (соматизм очі): *очі горять (палають)* (2) ('чий-небудь погляд, вигляд виражає якісь почуття, емоції (збудження, гнів, радість і т. ін.)');

очі грають / заграли; очиці так і грають; очиці заграли ('хтось перебуває у радісному настрої, збудженому стані і т. ін.; веселий');

очі загорілися (1) ('чий-небудь погляд, вигляд став виражати якесь бажання або почуття (радість, схвильованість і т. ін.); збуджений хтось');

очі засвітили (заіскрили, засвітилися і т. ін.) ('чий-небудь погляд, вигляд виражає якісь почуття (радість, задоволення і т. ін.)');

очі [так і] світяться ('чийсь погляд, вигляд передає радість, задоволення тощо; хтось веселий, радісний, збуджений і т. ін.');

свінути (свіркнуту) очима ('раптово глянути на кого-небудь, виявляючи поглядом якісь почуття (радість, гнів і т. ін.)') (контексти 3-6):

(3) *Очі* [Галі] *горіли* коханням, одрадою, вид осіяв, як сонячний ранок весняного дня (Панас Мирний);

(4) В Дарки щоки спалахнули й *очі загнали* (Леся Українка);

( ) То закрие [татарочка] личко, то відкріє, – *А очиці.. Так і грають* з-попід брівок темних! (Леся Українка);

(5) Трохи не застрибало хлоп'я з радощів, *очі засвітили, заіскрили* (Панас Мирний);

(6) Вона [Параска] підвелася, усміхнулася і прикро-прикро подивилася на Власова, у котрого *очі так і світились* (Панас Мирний);

3) корпоральні: з *високом* (з *вистрибом*); з *вибриком* ('охоче, з радістю, не вагаючись') (контексти 7-8):

(7) Молодших не треба було умовляти, їм тільки скажи, що збирається гурт, щоб поспівати, – з *високом* побіжать (В. Речмедін);

(8) Клим чоловік неабиякий. За його [нього] кожна дівчина піде з *вибриком* (І. Нечуй-Левицький);

4) мануальні (соматизм *рука / руки*): *обома руками хапатися / схопитися (ухопитися)* ('з великим бажанням, з радістю використовувати якусь нагоду для досягнення своєї мети'); *під веселу руку* ('у момент радісного збудження, піднесення; жартома') (контексти 9-10):

(9) Стара Векла *обома руками ухопилася* за свого (Петром його звали), і сама Оксана і сюди, й туди, і, вже не дрочачись, сказала: «Піду, тільки нехай об осені» (Г. Квітка-Основ'яненко);

(10) Разом з Марією Кошель в селі залишилися ще кілька знайомих селян. Побажав зостатись.. швець Микола Проць, прозваний *під веселу руку* на товариському обіді «американцем» (В. Бабляк);

5) фонаційні: [*наче (неначе, ніби* і т. ін.)] *віднялася мова* ('хтось від хвилювання, радості і т. ін. не може говорити; мовчить, замовк'); *на високих нотах* ('підвищеним голосом від обурення, незадоволення, радості і т. ін.') (контекст 11):

(11) Якийсь час він мовчав, *наче* в нього *віднялася мова* (Д. Бедзик) фраземи.

Джерелом фразем із семантикою радості постає холод – *мороз, морозець: морозець дере поміж лопатками* (1) ('хтось відчуває озноб, здригається, тремтить від холоду, хвилювання, впливу чого-небудь на органи чуття і т. ін.');

обсипає (осипає, сипле) / обсипало (осипало) морозом (дрижкаками) (2); *аж морозцем обсипало* ('хтось відчуває озноб від хвилювання, несподіванки і т. ін.; хтось хвилюється, дуже вражений чимсь') (контексти 12-13):

(12) Виїхав у поле – і війнуло на мене духом землі, .. й раптом весь я набубнявів свіжою радістю, такою прохолодною втіхою, од якої *морозець дер поміж лопатками* (Є. Гуцало);

(13) Чоловіка аж *морозцем обсипало* від наглої радості (Є. Гуцало).

Локусами радості в українській емотивній картині світу постають *груди, серце та душа: розпирати груди (душу, серце)* ('охоплювати, переповнювати кого-небудь (про певні почуття, переживання і т. ін.');

[*аж*] *душа (серце) радіє (радується)* ('хто-небудь дуже задоволений чимсь, відчуває радість, насолоду, втіху від чогось');

заграло серце ('хто-небудь відчув радість, піднесення, задоволення і т. ін.');

залоскотало коло серця ('комусь стало приємно, радісно від чогось');

душа (серце) співає ('хто-небудь перебуває в доброму, піднесеному настрої; радіє');

легко (любо, весело і т. ін.) *на душі (на серці)* ('приємно, спокійно, радісно комусь') (контексти 14-20):

(14) Радість *розпирала* хлопцеві *груди*, пронизувала, здавалось, кожен клітинку його молодого тіла (І. Кириленко);

(15) – Як стрінуся з просвіченим [освіченим] чоловіком, то в мене *аж душа радіє* (І. Нечуй-Левицький);

(16) Надворі лютує зима-лихоманка, А в мене у хаті щебече веснянка, *Аж серце радіє* (Л. Глібов);

(17) Ломницький.. згадав, що зараз побачиться з Марусею і його *серце заграло* (І. Нечуй-Левицький);

(18) Вони [привітання] такі щирі й хороші, що мене аж *коло серця залоскотало*, коли вчитав їх (М. Коцюбинський);

(19) *Серце* старого гірника *співало*, солодко щеміло від радісного передчуття (Д. Ткач);

(20) Маковейчикові радісно і *легко на серці*, бо сонця так багато, що небо аж побіліло від нього (О. Гончар).

За даними джерельної бази радість спричиняють:

а) побачене: *не вірити / не повірити [своїм (власним)] очам* ('бути надзвичайно здивованим, враженим, побачивши що-небудь') (контекст 21):

(21) Ніколи ще так бурхливо не вривалася в її душу довгождана радість. Блискавка... Блискавка! – вимовляє вона, *не вірячи своїм очам* (А. Шиян);

б) почуте: *мазати медом по губах* ('викликати в кого-небудь почуття задоволення, радості, втіхи (перев. похвалою, лестощами і т. ін.); бути приємним комусь'); *як (мов, наче і т. ін.) медом по губах мазнули* ('від почутого у когось виникає почуття надії, задоволення, радості і т. ін.; приємно комусь') (контексти 22-23):

(22) Він осаджує біля мене лошат і киває на них бровами й вусищами. – Ну, як?! – Змії! – кажу лише одне слово. Моя відповідь *медом маже* дядька Миколу (М. Стельмах);

(23) – Знайте, що жінки не терплять неухаги до себе. Кіндрата *наче медом по губах мазнули* (А. Ішук);

в) приємні події, обставини: [*і (аж, наче)*] *світ поширшав (роз'яснився, попросторишав)* ('хто-небудь відчув радість, полегкість через приємні події, обставини і т. ін.') (контекст 24):

(24) Я така вбога і безталанна дівчина, .. а він – Боже! Яким поглядом мене охрестив! Мов королівну. Мені *наче світ поширшав* (Ганна Барвінок);

г) зустріч із тим, кого давно не бачили: *скільки літ, [і] скільки зим!* ('уживається як привітання і вираження радості від зустрічі з тим, кого давно не бачили') (контекст 25):

(25) – Семен?! Живий?! – Ні, мертвий! – *Скільки ж літ, скільки зим!* (Остап Вишня);

г) несподіваний прихід, прибуття кого-небудь: *яким вітром; яким чудом* ('уживається для вираження доброзичливого здивування, радості з нагоди несподіваного приходу, прибуття кого-небудь; як, яким чином') (контексти 26-27):

(26) – Здрастуй, моя люба! – підходить до дружини, обнімає й цілує. В домі радісний переполох. – Здрастуй! *Яким вітром, яким чудом* ти тут (О. Довженко);

(27) – Оце але! – дивувався Іван, – наче мені сон сниться, що вас бачу... Розкажіть хоч, *яким чудом* ви тут опинилися? (М. Коцюбинський).

Для вираження різних емоційних станів, у тому числі й радості, зафіксовано такі вигуківі фрази: *отака (от така) ловись!* ('уживається для вираження здивування, радості, захоплення і т. ін.');

[*ой (ох)*] *матінко [ж] моя [рідна]!* ('уживається для

вираження захоплення, здивування, радості, незадоволення і т. ін.); *мати Божя* ('уживається для вираження позитивних або негативних емоцій: радості, здивування, захоплення, переляку і т. ін.');

от (оце) [так] штука (штуковина)!; *от так шукерія!* ('уживається для вираження здивування або захоплення чим-небудь, радості з приводу чогось і т. ін.') (контексти 28-30):

(28) Рано, на сході сонця вийдуть хазяйки з сіней умиватись, глянуть на розквітлі соняшники й маки, яких не торкнула ще перша бджола, і вигукнуть протяжно в зачудованні: – *Мати Божя*, що сталося в городі за ніч! (О. Довженко);

(29) [Павло:] *От так штука!* Леонід Петрович приїхали, я зразу їх пізнав (М. Кропивницький);

(30) [Василь:] *От так шукерія* буде! [Антон:] Ой, не радій заздалегідь! (М. Кропивницький).

Емотивний стан радості в українській фраземіці маркує різні дії: *з дорогою душею* ('охоче, з великим задоволенням, з радістю'); *ноги мити*, жарт. ('з радістю виконувати чиюсь волю, бути відданим комусь; прислужуватися, годити'); *з розкритими (розпростертими, рідше відкритими і т. ін.) обіймами*, зі сл. *зустрічати, приймати* ('дуже привітно, гостинно, з радістю') (контексти 31-33):

(31) Артем розповів Христі, що це за родичі, що за люди: щирі, привітні. *З дорогою душею* приймуть її (А. Головка);

(32) – Вона молода в мене ще.. їй ще тільки сорок дев'ять і два місяці, а мені оце восени п'ятдесят сім буде.. Ну, як на іншу, то вона б мені хоч і лисий там, і все – *ноги мила б* (Григір Тютюнник);

(33) Головний отаман зустрів його з розкритими обіймами (М. Стельмах).

Отже, в українській фраземіці зафіксований виразний опис фізіологічних і поведінкових компонентів радості: а) посилення іннервації в м'язах зовнішніх рухів, при цьому дрібні артерії розширюються, відбувається приплив крові до шкіри, обличчя червоніє (мімічні фраземи на позначення зміни кольору обличчя); б) жестикулювання (мануальні фраземи з соматизмом *рука / руки*); в) стрибання (корпоральні фраземи); г) підвищення голосу або позбавлення здатності говорити (фонаційні фраземи). Миремічний різновид невербальної поведінки людини, активно використовуваний в українській фраземіці, є одним із найпоширеніших для вираження радості (динамічність погляду передається соматизмом *очі* та лексемами *горіти, грати, палати, світитися*). Візуальний контакт є найбільш інформативним складником невербального кодування радості. Складниками емотивного профілю радості постають: а) локуси *груди, серце* та *душа*; б) генетичний зв'язок із холодом (лексеми *мороз, морозець*); в) дифузний характер фразем у рамках як негативних, так і позитивних емоційних станів (радість / гнів, незадоволення, обурення, переляк; радість / збудження, схвильованість; радість / втіха, задоволення, насолода, піднесення тощо).

Перспективу дослідження вбачаємо в подальшому виявленні фраземної специфіки емотивного профілю радості як складника емотивної картини світу в зіставному аспекті.

Література

1. *Гиноян Р. В., Хомутов А. Е.* Физиология эмоций. Нижний Новгород: Изд-во Нижегородского госуниверситета, 2010. 66 с.

2. Гордеева О. В. Исследования продолжительности эмоций в западной психологии: сколько «живет» радость? *Вестник Московского университета. Серия 14. Психология*. 2018. №4. С. 165–177.

3. Изард К. Эмоции человека. М.: Изд-во Моск. ун-та, 1980. 440 с.

4. Ігнатенко Д. Є. Інтенсивність вияву позитивних емоцій у фразеологізмах англійської, німецької, російської та української мов. *Типологія мовних значень у діахронічному та зіставному аспектах*. Вінниця: ДонНУ ім. Василя Стуса, 2017. Вип. 33-34. С. 35–48.

5. Копчак О. І. Глютоніми у перських і українських фразеологізмах на позначення емоцій людини. *Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Серія «Філологічна»*. Острог: Вид-во Національного університету «Острозька академія». 2012. Вип. 29. С. 89-92.

6. Краснобаєва-Чорна Ж. В. Емотивна картина світу в українській фраземіці: аксіологічний вимір фундаментальних емоцій людини. *Studia Slavica Hung.* 2018. Vol. 63/2. Pp. 321-332 DOI: 10.1556/060.2018.63.2.12.

7. Маркова Д. С. Колороніми у фразеологізмах на позначення почуттів в українській та німецькій мовах. *МАІСТЕРІУМ*. 2016. Вип. 62. Мовознавчі студії. С. 61-64.

8. Станкевич-Іванова В. Вираження емоцій радості засобами фразеології чеської мови. *Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур*. 2010. Вип. 11. С. 167-172.

9. Халтурина О. В., Киндеркнехт Я. А. Фразеологизмы, выражающие состояние радости в русском, английском, немецком языках. *Международный журнал прикладных и фундаментальных исследований*. 2015. №5–4. С. 747–750.

10. Чепок Д. С. Деякі особливості функціонування фразеологізмів на позначення почуттів. *Філологічні науки*. 2013. Кн. 4. С. 109–112.

11. Шаховский В. И. Категоризация эмоций в лексико-синтаксической системе языка. Воронеж: Изд-во ВГУ, 1987. С. 7.

12. Shibles W. Emotion. The Method of Philosophical Therapy. White Water, Wiscon. *Language*. 1974. P. 26–29.

References

1. Ginoyan, R. V., Khomutov, A. E. (2010), *Physiology of emotions [Fiziologiya emotsiy]*, Izd-vo Nizhegorodskogo gosuniversiteta, Nizhniy Novgorod, 66 p.

2. Gordeeva, O. V. (2018), *Studies of the duration of emotions in Western psychology: how much «lives» joy? [Issledovaniya prodolzhitel'nosti emotsiy v zapadnoy psikhologii: skol'ko «zhivet» radost'?*], Vestnik Moskovskogo universiteta, Seriya 14, Psikhologiya, №4, pp. 165–177.

3. Izard, K., (1980), *Human emotions [Emotsii cheloveka]*, Izd-vo Mosk. un-ta, Moscwa, 440 p.

4. Ignatenko, D. Ye. (2017), *Intensity of positive emotions in phraseological units of English, German, Russian and Ukrainian [Intensy`vnist` vy`yavu pozy`ty`vny`x emocij u frazeologizmah anglijs`koyi, nimecz`koyi, rosijs`koyi ta ukrayins`koyi mov]*, Ty`pologiya movny`h znachen` u diahronichnomu ta zistavnomu aspektah, DonNU im. Vasy`lya Stusa, Vinny`cya, Vy`p. 33–34. Pp. 35–48.

5. Kopchak, O. I. (2012), *Glutonimes in the Persian and Ukrainian phraseological units to denote human emotions [Glyutonimy` u pers`ky`h i ukrayins`ky`h frazeologizmah na poznachennya emocij lyudy`ny`]*, Naukovi zapu`sky` [Nacional`nogo universy`tetu

«Ostroz`ka akademiya»], Seriya «Filologichna», Vy`d-vo Nacional`nogo universy`tetu «Ostroz`ka akademiya», Ostrog, Vy`p. 29, Pp. 89–92.

6. Krasnobayeva-Chorna, Zh. V. (2018), *Emotional world's image in the Ukrainian phraseology: axiological measurement of fundamental human emotions [Emoty`vna karty`na svitu v ukrayins`kij frazemici: aksiologichny`j vy`mir fundamental`ny`x emocij lyudy`ny`]*, Studia Slavica Hung., Vol. 63/2, Pp. 321–332 .

7. Markova, D. S. (2016), *Coloronimes in idioms to denote feelings in Ukrainian and German [Koloronimy` u frazeologizmax na poznachennya pochuttiv v ukrayins`kij ta nimecz`kij movax]*, MAG`ISTERIUM, Vy`p. 62, Movoznavchi studiyi, Pp. 61–64.

8. Stankevych-Ivanova, V. (2010), *Expression of emotions of joy by means of phraseology of the Czech [By`razhennya emocij radosti zasobamy` frazeologiyi ches`koyi movy`]*, Komparaty`vni doslidzhennya slov'yans`ky`h mov i literatur, Vy`p. 11, Pp. 167–172.

9. Khalturina, O. V., Kinderknekht, Ya. A. (2015), *Phraseological units expressing the state of joy in Russian, English, German [Frazeologizmy, vyrazhayushchie sostoyanie radosti v russkom, angliyskom, nemetskom yazykakh]*, Mezhdunarodnyy zhurnal prikladnykh i fundamental'nykh issledovaniy, №5–4, Pp. 747–750.

10. Chepok, D. S. (2013), *Some features of functioning of phraseological units to denote feelings [Deyaki osobly`vosti funkcionuvannya frazeologizmiv na poznachennya pochuttiv]*, Filologichni nauky`, Kn. 4, Pp. 109–112.

11. Shakhovskiy, V. I. (1987), *Categorization of emotions in the lexical and syntactic system of the language [Kategorizatsiya emotsiy v leksiko-sintaksicheskoy sisteme yazyka]*, Izd-vo VGU, Voronezh, P. 7.

12. Shibles, W. (1974), *Emotion. The Method of Philosophical Therapy*, White Water, Wiscon, Language, Pp. 26–29.

Ж. В. Краснобаева-Чёрная,

*Донецкий национальный университет имени Василя Стуса,
кафедра общего и прикладного языкознания и славянской филологии*

ЭМОТИВНЫЙ ПРОФИЛЬ РАДОСТИ В УКРАИНСКОЙ ФРАЗЕМИКЕ

В статье определена специфика эмотивного профиля радости в украинской фраземике. Объектом выступает базовая эмоция радости, а предметом являются фраземы, обозначающие радость. Описаны физиологические и поведенческие компоненты радости, зафиксированные во фраземике, с опорой на особенности невербального кодирования радости и установлением составляющих эмотивного профиля радости как фрагмента эмотивной картины мира украинца.

Ключевые слова: базовая эмоция, эмотивна картина мира, радость, фразема, невербальное кодирование.

Zh. V. Krasnobaieva-Chorna,

*Vasyl' Stus Donetsk National University,
Department of General and Applied Linguistics and
Slavonic Philology*

THE EMOTIVE PROFILE OF JOY IN THE UKRAINIAN PHRASEMICS

The article specifies the specifics of the emotional profile of joy in the Ukrainian phrasemics. The object of research is the emotion 'joy'. The subject is the phrasemes for the designation of joy, selected by a continuous survey of the academic vocabulary of phraseological

units of the Ukrainian language. The main research methods are the methods of component analysis of phraseme and parametric analysis of the semantic structure of phraseme. The scientific novelty of the article is due to the fact that for the first time the physiological and behavioral components of joy recorded in the Ukrainian phrasemics, based on the features of non-verbal coding and installation of components of the emotional profile of joy.

In the Ukrainian phrasemics there is an expressive description of the physiological and behavioral components of joy: a) the flow of blood to the skin, the face is reddish (mimic phrasemes to indicate a change in the color of the face); b) gestures (manual phrasemes with somatism *arm / hand*); c) jumping (corporal phrasemes); d) raising the voice or depriving the ability to speak (phonate phrasemes). Miremic kind of non-verbal human behavior actively used in Ukrainian phrasemics, is one of the most common for the expression of joy (the dynamics of the view is transferred to somatism *eyes* and lexemes *to burn, to play, to glow, to shine*). Visual contact is the most informative component of non-verbal coding of joy. Components of the emotional profile of joy appear: a) locus *breast, heart and soul*; b) genetic relationship with the cold (token *frost*); c) the diffuse character of the phrasemes in the frameworks of both negative and positive emotional states.

The research prospects is seen in the further identification of the phraseme specificity of the emotional profile of joy as a component of the emotional world's image in the comparative aspect.

Key words: basic emotion, emotional world's image, joy, phraseme, non-verbal coding.